

Alexandri Priuilegium in Coronatione.

Alexander Dei gratia electus Rex Poloniae Magnus Dux Lithuoniae &c.
Significamus tenore presentium quibus expediat vniuersis et singulis presentibus
et futuris. Quia habentes multa commoditatis rationem quibus data ope-
ra omnes occasiones bene mereri ad profectum vniuersi status totius Re-
gni nri adhiberi possint quo libertas publica solidius et praestantius no mo-
do augeri verum et stabiliri possit. Quatenus Reges et successores nri no plus
posse videantur quam posite leges permittant. Et non pro arbitrio sed di-
spositione Veterum Constitutionum praedecessorum nrorum subditis praesse stu-
deant et imperare. Quorum omnium indemnitati prospicere volentes et cupienti-
articulos omnes et singulos infra scriptos ex consilio et communi omnium Prala-
torum Baronum et vniuersorum Nobilium totius Regni voluntate et absen-
su ratificare approbare et statutum iuris publici redigere et incorporare
statuimus perpetue duraturos. Qui in eum sequitur tenorem. Et quia nil praestan-
tius inter humana commoda euenire potest quam sub bono et iusto Principe videri
agere proborum consilio legibus et non arbitrio aut libidini eorum subijci
et parere. Nam quando sua grauitate Senatus decernit tamatu Res-
pub. viribus suis consistit saepe tamen comperitum est Principes velle age-
re pro arbitrio et voluntate sua. Et dum illorum conatibus per primores
Consilij resistitur tunc impetus et ingenia con statutum personam et fortunam
eorum conuertunt non mediocriter seuiendo. Ideo statuimus pro iure et
sanctimus ut quoties contigerit aliquem Consiliarium falsis et clandestinis
accusationibus aut quibuscumque odijs submissis delationem nram aut
succorum nrorum quomodocumque conuicti incurrant. Consiliarij vniuersi in
Conuentu Ordali hoc discernant et discutiant durante securitate accusati et
pro qualitate negotij vti equum et iustum censebunt inculpato purgatione
decernant. Nam fama et vita bona est status personae hoc est captiui-
tas maiori Consilio et saniori subiciatur. Ita tamen quod scem per par-
tes duas potiores et saniores Consilij concludant. Alia vero pars dispen-
tens tenetur sequi potiozem. Nam vero quotiens de tanto hominu differi-
mine agitur vbi turba malorum vel leuium non valeat sed eorum qui iu-
ra patriae salua esse volunt. Idem intelligendum esse volumus de causis
Civilibus discutendis inter vnum et subditum nec minus inter pares. Vt
nos et successores nri non alia decernamus nisi de quibus vniuersi Consilio
conuenerunt vel alias illis discrepantibus non modo maiores numero imo
potiores et seniores consilio concludant vti praescriptum est dum modo id
non sit con. ius scriptum. Vbi aut contigerit. Quod nos aut successores
nri quod absit non iusto aut legitimo iudicio sed temerarie con aliquo
ex Consilio aut aliquos primores status summas et integrae opinionis vi-
ros tam seculares quam spuales ad diuam personam aut bona conate-
tur aut faceremus quod vim inferri possit et iudicio Consiliarium vti pra-
scriptum est parere abnuerimus et conueren de se iustitiam denegare-
remur. Et quicquam tale commissum fuerit quod Regio debito no con-
ueniret. Et tunc vniuersum Regnum sit liberum a Curameto et fide pposita

Primus articulus

Clandestine accu-
sati in Conuentu
generali iudica-
buntur.

masq; aut nros succores non ut Dnum sed ut Tyrannum et hostem reputent. Et per-
 sona singule que lesa fuerint licite et honeste possint ad alium Dnum confuge-
 re et con nos succoresq; nros quibuscumq; modis iniurias suas repetere sine hono-
 ris sui detrimento. Facta tamen et completa illa protestatione que antiquis Con-
 stitutionibus constat esse expressa. Tenebimusq; nos aut succores nri damna
 passis qui ab eiusmodi iustitie denegationem aliquid pertulerint exolvere
 et demq; laesa iustitiam coram Consiliarijs administrare Pro qua Palla-
 tini aut Episcopi ad Principem se interponere tenebuntur prout antiqui-
 tus alias erat obseruatum. Quamuis Veteri Jure cautum esse comprobatur
 quod Principes Jure duntaxat in quibusvis Actionibus con subditum expe-
 riri debeat ac teneatur. Aliquando accidere possit. Quod Princeps sub p'tex-
 tu et apparentia Juris subditis grauamina subministraret in causis maxime
 qua fiunt in Districtibus qua frequenter solent iudicantes iuxta Veterem con-
 suetudinem diutius tentari et Jure communi firmatam Ideo statuimus et
 pro lege sancimus. Et si aliqua causa coram Judo Districtibus sub pradia
 nra aut succorum nrorum iudiciali tractari contigerit Maxime dn' subori-
 tur Controuersia inter Dnum et subditum semper licebit subdito a gra-
 uamine Iudicij ad distam generalem appellare. Vbi Alias nra Regia et
 succores nri eandem actionem in qua appellatum fuerit discussioni Do-
 minorum Consiliariorum deferre tenebimur et tenebuntur, et decisioni eor-
 um stare quemadmodum in singulis actionibus publicis et priuatis. Utas
 nra Regia et succores nri Dominorum Consilio et deliberationi parere et argui
 escere tenebimur et debemus singulaq; per vniuersum consilium conuenta exi-
 quitioni demandare. Sapius etiam Experimento de p'sensum est. Quod di-
 stributio Dignitatum extraordinarie facta pariebat nonnullas intestinas se-
 ditiones maximeq; recte administrationis publica iustitia impedita. Ideo
 etiam pro iure statuimus. Et non pro nro aut succorum nrorum arbitrio sed vnus
 post alium in Dignitatis succedat nec enim alium nominare possumus. p'ferret
 duntaxat qui demortuo erat in loco et sessione proximior in suis Tertis con-
 iuicinis et in vicem contiguis. Habendo tamen respectu ad Jus comune quod
 conuet. Vt duntaxat possessionati succedant. Illam aut Dignitatem qua per Vi-
 timam successionem vacauerit. Utas nra Regia et succorum nrorum cum Consilio
 Dominorum infra duos menses poterit conferre. Et quia etiam euenire solet
 qua Capitaneatus principales ex quibus actiones publica magna in parte
 pendere videntur non mediocrem rerum perturbationem parere solent.
 Quapropter statuimus. Vt non atr in Capitaneum Craq; preficiatur nisi Cai-
 stellanus vel Pallatinus Craq; quorum executionem circa Coronationem
 proxime fiendam facere promittimus. Aliarum aut Capitaneatu di-
 stributioni iuxta priorem constitutionem confemus relinquenda. Quorum iudi-
 cia maxime penarum lutiones quemadmodum in terra Craq; ita et in
 am interris Maioris Polonia iudicari debent et obseruari. Circa tamen
 ademptionem Capituli prefati quilibet prestabit Juramentum Regi et
 Regno. Quod duranti interregno nemini Castro cedat nisi Regi le-
 gitime ex vniuersi oium assensu et voluntate prout alias erat anti-
 quitus obseruatum. Vbi aut de condio per quicumq; Capitaneatu
 ubi p'missu est factum esse constaret Jure et merito con Jura patria
 excussisse videatur et eo facto bonis et honore consecatur priuatis.

Ute inter Dnum et
 subditum p'ntia ad
 distam generalem capi
 possit.

De dignit' per
 gradus in medijs
 dignitatib.

Ut possessionati sit
 dignitarij.

Vltimo successio-
 nis dignitas

De Capto Craq;

De alijs Capita-
 neis.

Interim Capiti-
 Craq;

Si p'cus fuerit
 Capiti- Bonis et
 honore priuatis.

Corona quatr ser-
uand?

De prescriptione
inter Regem et
subdit.

De Moneta.

Quot probato-
res.

De iniurijs Pala-
tis et Barronibus
illatis per Capti-
moderanda.

De Graniciibus in
bonis Regaliibus.

Hic promittitur
confirmatio corona-
tionis confirmatio

Item necessario statuimus et sancimus ut Regium Diadema sub cura et custodia primorum Consiliariorum meliori ordine quam factenus Actum est obseruetur. Proindeque volumus ne ullam defensionis intestine prebeat occasi-
onem dum modo cum minori quam feceret seruaretur attentione. Ideo expedire videtur statuimus ut sub horum Dnorum Clauibus obseruetur. Vester Castellani Cast. Posnaniensis Sandomiriensis et Calisiensis Pallatinorum Ita quod vnus sine altero Coronam ex claufura ad quascunq; vsus non accipiat nisi vno et communi eorum assensu. Quamuis vel que vel rationabili consuetudine e-
rat introductum et obseruatum. Quod prescriptio non curret inter Regem et subditum. In quo tamen multa dubia ob non expressam et in determinatam con-
stitutionem suboriri videbantur. Vapropter expressius pro lege sancimus. Quod nulla prescriptio terrestris obstare debet subdito erga Altum nrām Re-
giam ac Succorum nrām in omni quaq; adione Non tñ et succores nrī Reges debemus habere prescriptionem corū subditum. Nam Princeps sem-
per ad manum habere potest omnem comocitatem que experienti corū subditum subditus aut qui Dnū cogere non potest imo neq; semper scribis aut sua instantia Dominum flectere aut ab eo impetrare iustitia admini-
strationem. Ergo merito erga Alt. nrām Regiam ac Succorum nrām subdi-
tu nullo cura prescriptio. De Moneta. profecto caute et necessario preui-
dendū duximus. Ut sine publico discrimine per nos et succores nrās eudi possit. Et ne circa eiusdē Constitutionem difficultates vlla causari possint prout alias factum esse comperimus statuimus. Igitur ut Rex non plus ex Marca Argenti puri monetam facere possit nisi seu florenos Ungaricales pro quo-
libet floreno sedecim sicotos computari. Vno tamen Domini deputentur sem-
per ad probam faciendū vnus vester ex terris Crac. Alter ex terris Maioris Polonie qui tñ salariati esse debet. Nam proprii commotiū lucri quascunq; gratia Regia illas monetam affirmare facereq; non debet sed ad profectum et utilitatem vniuersorum. Item ut Capti circa officij administrationem sem-
per habeant respectum ad Epōs Pallatinos et Castellanos primores distri-
ctuum. Ita si vel iudicio vel aliquo actu officij cuiq; iniuriati fuerint vel aliquod grauamen intulerint tenebuntur quilibet Captus grauamina et iniuri-
as pro Consilio Consiliariorum emendare et singula Consilio eorum defer-
re et moderare. Item de Graniciibus inter bona Regalia et hereditaria fiendis maxime vbi literale testimonium deficere videbatur ex parte Altis-
sime Regie Nobilibus probatio fieri debet prout Commissarij de super de-
putati faciendum decreuerint. Quos quidem omnes et singulos articulos suprascriptos nullo eorum excepto vniuersatim vniuersas approbamus ratifica-
mus et pro iure communi instar aliarum Constitutionum Regni tuendos et ob-
seruari perpetuo promulgamus. Nos nrōsq; succores ad eorum obseruatio-
nem pollicemur et obligamus promittentes verbo et fide nrā Regia lris alijs sub sigillo Regio atq; iuramento vna cum singulis iuribus Regni circa nrām felicem Coronationem in proximo fiendam confirmari et prout expedierit corroborari. In cuius rei testimonium sigillum nrū quo vtimur in ordinatu appendere fecimus. Reservari nob et Consiliarijs nrīs prefatorum articulo-
rum quemadmodum aliorum omnium iurium Regni augmentationem et mode-
rationem opportunam Datum in Mielnik feria tertia ipso die S. Cispiani et Cispiniani Martirum Anno dñi Millesimo Quingentesimo primo.